

Uniwersytet
Ekonomiczny
we Wrocławiu

KONTO KSIĘGOWE

Dr Joanna Kogut

Konto jako urządzenie ewidencji księgowej

- Konto jest to podstawowe urządzenie ewidencji księgowej służące rejestracji jednorodnych operacji gospodarczych.
- Konto jest to dobrowolny technicznie rachunek zmian stanu określonej kategorii majątkowej, wywołanych operacją gospodarczą, pozwalającą na ujęcie zwiększeń i zmniejszeń danej kategorii oraz ustalenie w dowolnym momencie jej stanu końcowego.

Formy i elementy kont księgowych

Podstawowe formy konta to konta jednostronne i dwustronne.

Na kontach **jednostronnych** (tzw. drabinkowych) po zapisaniu każdej operacji oblicza się aktualny stan danego składnika. W przypadku kont jednostronnych nie ma podziału konta na część służącą rejestracji operacji zwiększających i operacji zmniejszających stan danego składnika. Konta tego typu stosuje się wyłącznie, gdy ważniejsza jest informacja o bieżącym stanie przedmiotu ewidencji np.: przy prowadzeniu książeczek oszczędnościowych.

Drugim rodzajem kont są **konta dwustronne**, w których jedna strona przeznaczona jest do rejestracji operacji zwiększających, natomiast druga – operacji zmniejszających stan składnika. Konta dwustronne mogą mieć różny układ graficzny i tak znane są:

- **konto w układzie jednostronicowym (pagina)**, które zawiera dane identyfikacyjne tylko po lewej stronie;
- **konto w układzie dwustronicowym (folio)**, które zawiera rubryki przeznaczone dla danych identyfikacyjnych po obu stronach konta.

Formy i elementy kont księgowych

Konto w układzie jednostronicowym (pagina)

	Nazwa konta (np. Środki pieniężne w kasie)								Konto: 100	
									Strona: 1	
Strona dziennika	Data	Symbol i numer dowodu	Treść	Konto przeciwsta- wne	Zapisy bieżące		Obroty miesiąca		Salda	
					Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
1)	02.01	KP1	Podjęto środki pieniężne z banku	131	2.000	-	2.000	-	2.000	-
1)	03.01	KP2	Wpłata należności przez kontrahenta	200	3.660	-	5.660	-	5.660	-
1)	04.01	KW1	Zapłata za fakturę otrzymaną od kontrahenta	210	-	2.440	5.660	2.440	3.220	-

Formy i elementy kont księgowych

Konto w układzie dwustronicowym (folio)

Wn				Nazwa konta (np. Materiały)				Ma			
Data	Symbol i numer dowodu	Treść	Suma	Data	Symbol i numer dowodu	Treść	Suma	Data	Symbol i numer dowodu	Treść	Suma
01.01	PK-1	Stan z bilansu otwarcia	20.000	08.01	RW-2	Wydanie z magazynu	3.000				
18.01	PZ-1	Przyjęto do magazynu	8.000								

Elementy konta księgowego

Każde konto niezależnie od jego
formy technicznej

i szaty graficznej zawiera podstawowe elementy:

- 1. nazwę konta wraz z nadanym mu symbolem** dla celów praktycznych, symbol 3 cyfrowy (pierwsza cyfra oznacza przynależność do zespołu Wzorcowego Planu Kont, w którym jest 9 zespołów (numerowanych od 0 do 8);
- 2. dane identyfikacyjne operacji**, takie jak data dokonania operacji, numer i rodzaj dowodu, który jest podstawą księgowania, treść operacji i datę zapisu,
- 3. dane wartościowe** operacji.

Konto teowe

DT (Wn)	Nazwa konta, symbol cyfrowy	Ct (Ma)
Sp)		(Sp
obrót Dt { Σ zapisów		Σ zapisów } obrót Ct
Obroty debetowe		Obroty kredytowe
Sk) Saldo kredytowe		Saldo debetowe (Sk
Suma kontrolna		Suma kontrolna

Funkcjonowanie konta

Zapisanie operacji po stronie debet konta określa się jako:

- *obciążenie konta,*
- *zapisanie w ciężar konta,*
- *księgowanie po stronie Dt,*
- *debetowanie konta.*

Zapisanie operacji po stronie kredyt konta określa się jako:

- *uznanie konta,*
- *zapisanie na dobro konta,*
- *księgowanie po stronie Ct,*
- *kredytowanie konta.*

Obrót konta stanowi sumę zapisów po jednej stronie konta. Ponieważ konto ma dwie strony, dlatego też na danym koncie wyróżniamy dwa obroty: **obrót debetowy, obrót kredytowy.**

Różnica pomiędzy obrotami większymi a mniejszymi jest **saldem konta**. Przyjmuje ono nazwę większego obrotu może, więc być albo debetowe albo kredytowe, a wpisywane jest zawsze po stronie mniejszego obrotu w celu zbilansowania konta.

Funkcjonowanie konta

Konto może mieć:

- **saldo początkowe**, które wyraża stan składnika na początek okresu sprawozdawczego (Sp); przenoszone jest z bilansu otwarcia w przypadku kont bilansowych;
- **saldo końcowe** – wyrażające stan składnika na koniec okresu (Sk); przenoszone jest do bilansu zamknięcia;

Założenie konta – wpisanie jego nazwy

Otwarcie konta – wpisanie jego stanu początkowego z bilansu otwarcia, a jeżeli dany składnik bilansu nie występował to wpisuje się pierwszą operację dotyczącą tego składnika, co jest równoznaczne z otwarciem konta.

Zamknięcie konta – wpisanie salda końcowego po tej stronie konta, która wykazuje mniejszy obrót, w celu zbilansowania obrotów konta. Działanie to powoduje wyrównanie zapisów po obu stronach konta do **tzw. sum kontrolnych** (sumy obrotu i salda końcowego) równych większemu obrotowi konta.

Sumy kontrolne podkreśla się dwukrotnie.

Rodzaje kont

- ***Ze względu na sens ekonomiczny i sposób funkcjonowania:***
 - bilansowe
 - wynikowe
 - korygujące
 - rozliczeniowe
 - pozabilansowe
- ***Ze względu na szczegółowość zapisów:***
 - syntetyczne
 - analityczne
- ***Ze względu na ewidencjonowane składniki:***
 - kapitałów
 - rozrachunków

Konta bilansowe

Konta bilansowe służą odzwierciedlaniu zmian, jakie zachodzą w składnikach **bilansowych**, czyli w składnikach **aktywów i pasywów**.

Konta aktywów odzwierciedlają zmiany w zasobach (środkach gospodarczych) jednostki i ich stany, natomiast konta pasywów pokazują zmiany w źródłach finansowania zasobów jednostki i ich stany na moment bilansowy.

Do kont bilansowych zaliczamy **konta aktywne**, **konta pasywne** oraz **konta aktywno - pasywne** (np. rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, które to konto to jest rezultatem łączenia kont brutto).

Konta bilansowe

Zadaniem kont bilansowych jest:

- przejęcie z bilansu początkowego poszczególnych, wyjściowych stanów wartościowych aktywów i pasywów,
- ujęcie zmian tych stanów na podstawie udokumentowanych operacji gospodarczych,
- ustalenie wartościowych stanów poszczególnych składników na koniec okresu sprawozdawczego, które są podstawą sporządzenia bilansu.

Otwarcie kont bilansowych następuje z chwilą wpisania w dane konto salda początkowego z bilansu otwarcia, ewentualnie wpisania pierwszej operacji dotyczącej tego składnika.

Funkcjonowanie kont bilansowych

Przyjęto umownie, że **konta aktywów** funkcjonują w następujący sposób:

- zmiana debetowa (Dt) oznacza zwiększenie składnika aktywów,
- zmiana kredytowa (Ct) oznacza zmniejszenie składnika aktywów,

Natomiast w przypadku **kont pasywów** sytuacja ta przedstawia się na odwrót:

- zmiana debetowa (Dt) oznacza zmniejszenie składnika pasywów,
- zmiana kredytowa (Ct) oznacza zwiększenie składnika pasywów.

Konto aktywne

- saldo początkowe jest wpisywane po stronie debetowej,
- zwiększenia stanu składnika wpisuje się po stronie debetowej,
- zmniejszenia stanu składnika wpisuje się po stronie kredytowej,
- obroty debetowe konta aktywnego są większe lub równe jego obrotom kredytowym,
- saldo końcowe jest zawsze debetowe lub zerowe

Dt	KONTO AKTYWNE	Ct
Sp) Saldo początkowe (debetowe) (+) Zwiększenia (obroty debetowe)		(-) Zmniejszenia (obroty kredytowe)
Obroty debetowe + Sp	≥	Obroty kredytowe Saldo końcowe (debetowe)
Suma kontrolna	=	Suma kontrolna

Funkcjonowanie konta aktywnego

Bilans otwarcia

Aktywa	Pasywa
Produkty gotowe 3000,00	

	Dt	Produkty gotowe	Ct	
Stan początkowy	Sp)	3000,00	2000,00 (6	
	1)	1000,00	1000,00 (7	
	3)	800,00	500,00 (11	
	5)	2600,00		
		7400,00	3500,00	
			3900,00 (Sk	
		7400,00	7400,00	

Bilans zamknięcia

Aktywa	Pasywa
Produkty gotowe 3900,00	

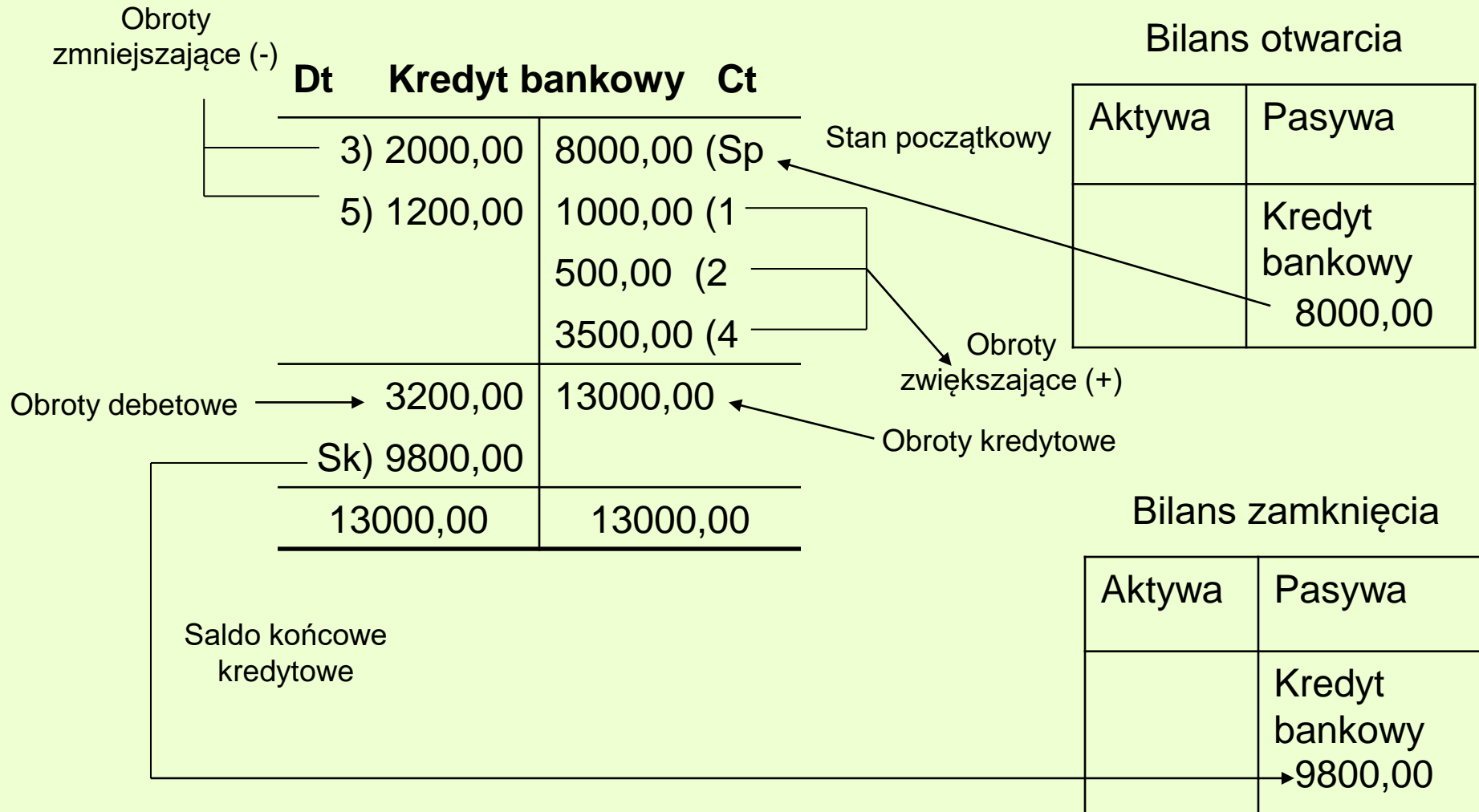
Saldo końcowe
debetowe

Konto pasywne

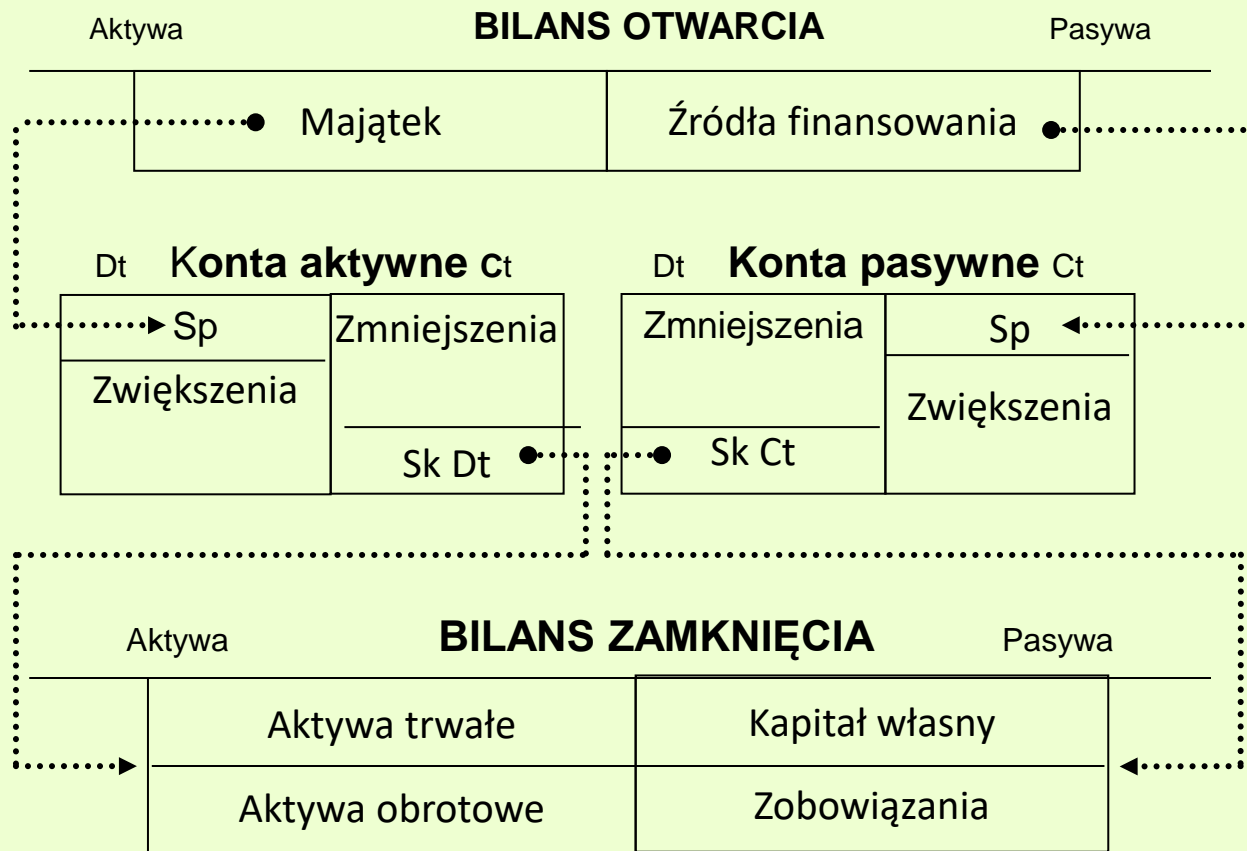
- saldo początkowe jest wpisywane po stronie kredytowej,
- zwiększenia stanu składnika wpisuje się po stronie kredytowej,
- zmniejszenia stanu składnika wpisuje się po stronie debetowej,
- obroty kredytowe konta pasywnego są większe lub równe jego obrotom debetowym,
- saldo końcowe jest zawsze kredytowe lub zerowe.

Dt	KONTO PASYWNE		Ct
(-) Zmniejszenia (obroty debetowe)		Sp) Saldo początkowe (kredytowe) (+) Zwiększenia (obroty kredytowe)	
Obroty debetowe	≤	Obroty kredytowe + Sp Ct	
Saldo końcowe (kredytowe)			
Suma kontrolna	=	Suma kontrolna	

Funkcjonowanie konta pasywnego

Proces ewidencji księgowej w roku sprawozdawczym

Przebieg procedury od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia:

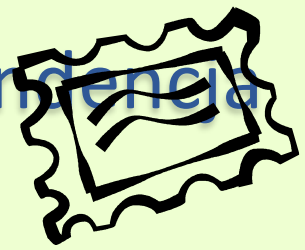
1. Sporządzenie bilansu otwarcia.
2. Założenie kont na podstawie bilansu otwarcia.
3. Wpisanie stanów początkowych.
4. Księgowanie operacji gospodarczych (zasada podwójnego zapisu).
5. Sprawdzenie prawidłowości.
6. Zamknięcie kont i sporządzenie ZSiO.
7. Przeniesienie stanów końcowych do bilansu zamknięcia.

Zasada podwójnego zapisu

Zasada podwójnego zapisu polega na tym, że każda operacja gospodarcza jest księgowana:

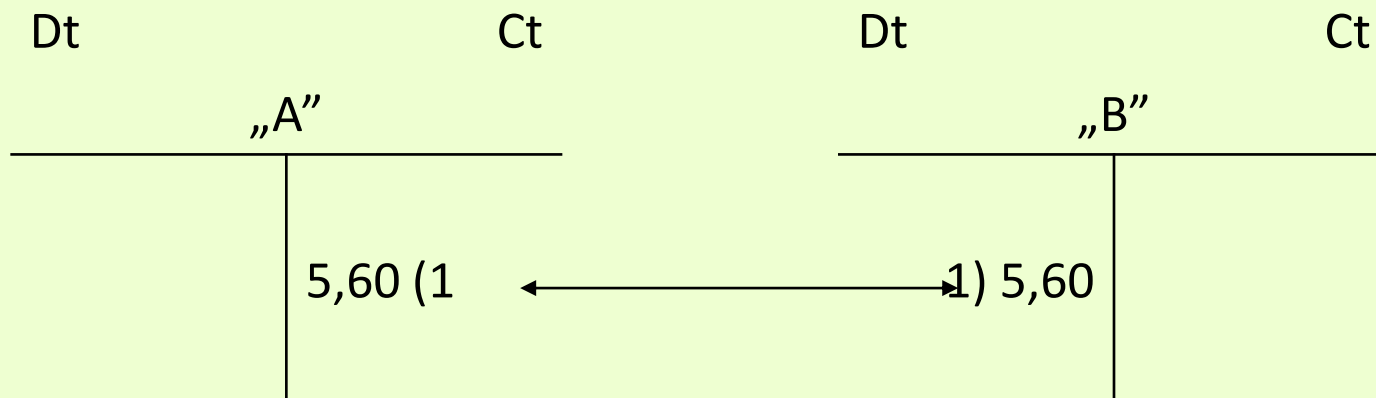
- 1) na dwóch odpowiednich kontach, bo każda operacja wywołuje zmiany w dwóch składnikach majątku np.: przy kontach bilansowych w dwóch składnikach bilansu, natomiast przy kontach wynikowych np. powstanie kosztu może spowodować zmniejszenie danego aktywa, zaś realizacja przychodu może spowodować zwiększenie aktywa;
- 2) po ich przeciwnych stronach;
- 3) w tej samej kwocie.

Zasada podwójnego zapisu korespondencji kont

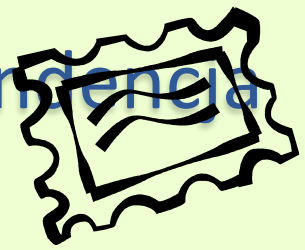

Dzięki zastosowaniu zasady podwójnego zapisu powstaje związek, który nazywa się **korespondencją kont**, a konta **korespondującymi** lub **przeciwstawnymi**.

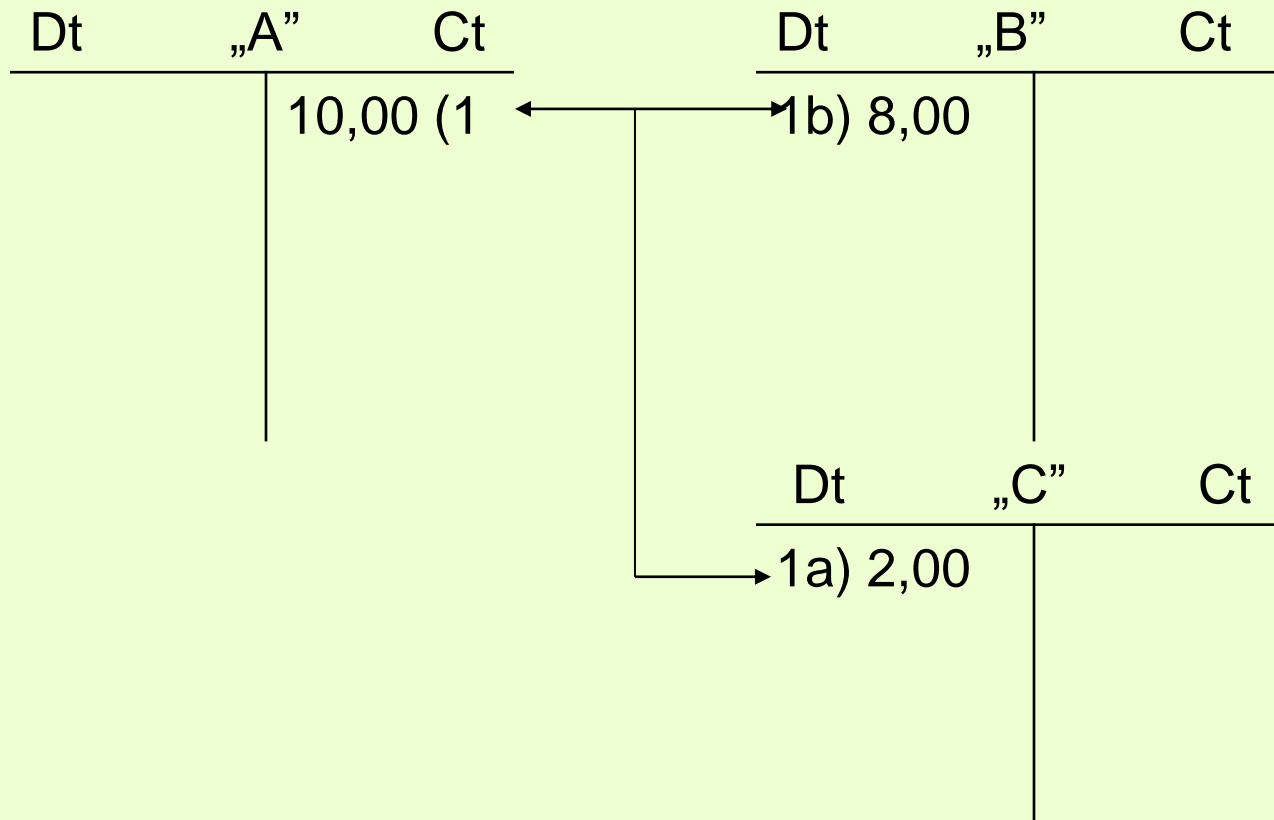
1) zapis prosty

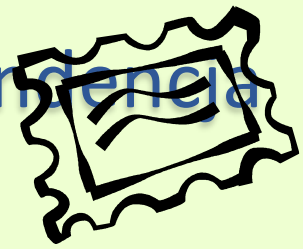
Zasada podwójnego zapisu korespondencji kont

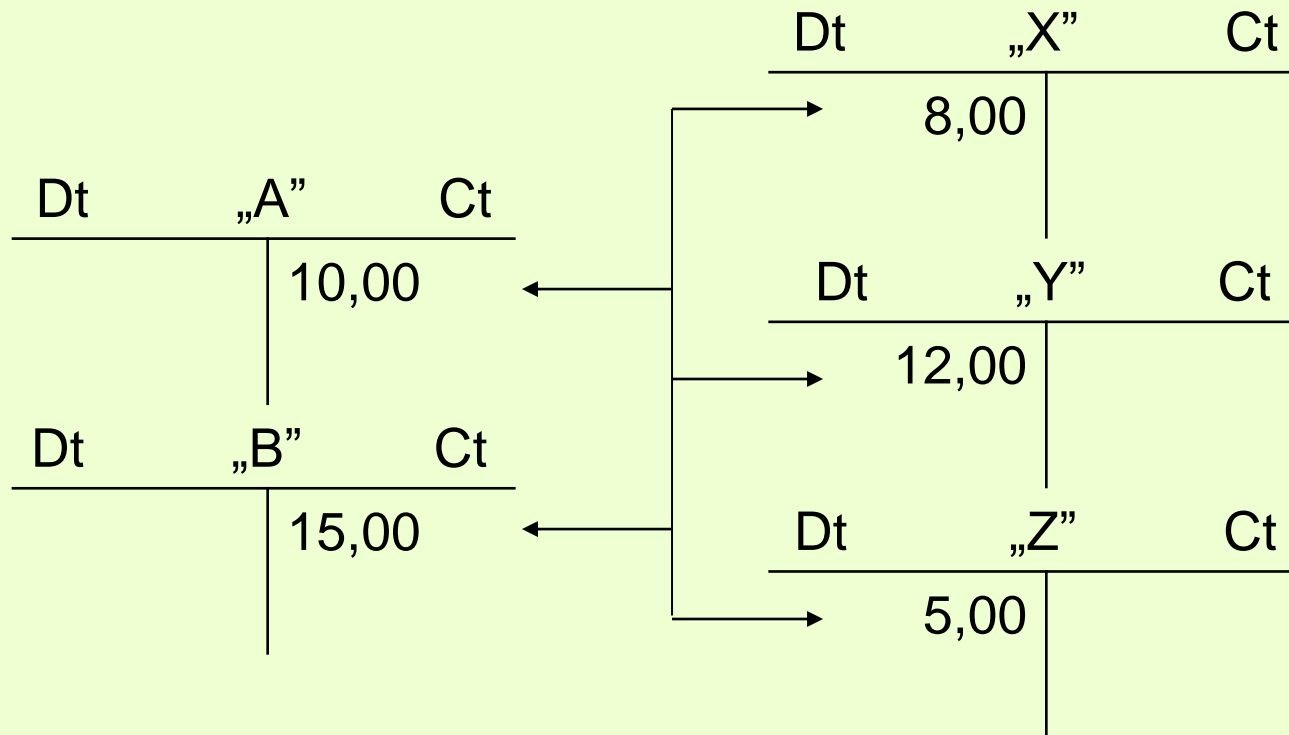
2) zapis złożony

Zasada podwójnego zapisu korespondencji kont

3) zapis wielokrotnie złożony

Zasada podwójnego zapisu

Stosowanie zasady podwójnego zapisu pozwala na kontynuację bilansowej metody ujmowania majątku. Wynikają stąd następujące równości sald i obrotów:

1) suma sald początkowych debetowych wszystkich kont jest równa sumie sald początkowych kredytowych wszystkich kont:

$$\underline{\Sigma Sp Dt = \Sigma Sp Ct}$$

2) suma obrotów debetowych wszystkich kont jest równa sumie obrotów kredytowych wszystkich kont:

$$\underline{\Sigma \text{ obrotów Dt} = \Sigma \text{ obrotów Ct}}$$

3) suma sald końcowych debetowych wszystkich kont jest równa sumie sald końcowych kredytowych wszystkich kont:

$$\underline{\Sigma Sk Dt = \Sigma Sk Ct.}$$

Zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych

Zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych (bilans próbny, surowy, brutto) jest jednym ze sposobów sprawdzenia poprawności księgowania, które pozwala na wykrycie błędów naruszających zasadę podwójnego zapisu. Jest ono pośrednim ogniwem między ewidencją księgową a bilansem i innymi sprawozdaniami finansowymi, ułatwia ich sporządzanie, ponieważ gromadzi, porządkuje i weryfikuje informacje potrzebne do sporządzenia sprawozdań.

Zestawienie sald kont bilansowych dostarcza danych do sporządzenia bilansu. Salda Dt kont bilansowych stanowią aktywa, natomiast salda Ct pasywa.

Zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych

Lp	Nazwa konta	BO		Obroty		BO + obroty		BZ	
		A	P	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
1.	Środki trwałe								
...	...								
	Materiały								
...	...								
	Kapitał zapasowy								
...	...								
	Ogółem	$\Sigma =$	$=\Sigma$	$\Sigma =$	$=\Sigma$	$\Sigma =$	$=\Sigma$	$\Sigma =$	$=\Sigma$

Sporządzenie zestawienia obrotów i sald obejmuje następujące czynności:

- ustalenie obrotów debetowych i kredytowych na wszystkich kontach przez sumowanie zapisów księgowych,
- wpisanie nazw kont oraz ich obrotów do odpowiednich kolumn zestawienia,
- zsumowanie i uzgodnienie ogólnych sum obrotów debetowych i kredytowych,
- obliczenie i wpisanie sald końcowych poszczególnych kont,
- zsumowanie i uzgodnienie ogólnych sum sald debetowych i kredytowych.

Inne rodzaje kont

- **Konta pozabilansowe** - służą do ewidencji zjawisk i procesów gospodarczych, które nie są przedmiotem ewidencji na kontach bilansowych. Konta pozabilansowe wykorzystuje się też do specjalnego wyodrębnienia określonych zjawisk gospodarczych lub stanów. Ewidencja na tych kontach może się odbywać bez zachowania zasady podwójnego zapisu. Oznacza to, że konto pozabilansowe nie koresponduje wówczas z żadnym innym kontem. Przykłady kont pozabilansowych to:
 - Środki trwałe w likwidacji
 - Środki trwałe oddane w leasing
 - Zapasy obce

Inne rodzaje kont

- **Konta rozliczeniowe** – służą do ewidencji procesów gospodarczych i ich rozliczenia w czasie (najczęściej w ciągu okresu sprawozdawczego). Mogą mieć charakter kont bilansowych i niebilansowych.
 - Rozliczenie zakupu materiałów
 - Rozliczenie zakupu towarów
 - Rozliczenie zakupu ŚT
 - Rozliczenie zakupu usług
 - Rozliczenie kosztów rodzajowych (490)
 - Rozliczenie kosztów działalności (580)

Inne rodzaje kont

- **Konta korygujące** mają charakter kont pomocniczych, towarzyszących kontom podstawowym, którymi mogą być konta bilansowe. Konto korygujące nie może wystąpić, jeżeli nie dokonuje się jednocześnie ewidencji na określonym koncie podstawowym. Na koniec okresu saldo konta korygującego wpływa **in plus** lub **in minus** na wielkość salda konta podstawowego.
 - Umorzenie ST (k. podstawowe ST), Umorzenie WNiP (WNiP),
 - Odpisy aktualizujące aktywa trwałe (konta wybranych aktywów),
 - Odpisy aktualizujące rozrachunki (Rozrachunki z odbiorcami),
 - Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów (Materiały),
 - Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów (Towary),
 - Odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych (Wyroby gotowe).

ŁĄCZENIE KONT

Łączenie kont to wprowadzenie w miejsce dotychczas stosowanych dwóch lub większej ilości kont jednego konta, obejmującego swym zasięgiem taki sam zakres ewidencji, jak konta łączone. Konta łączy się wówczas, gdy zbędne jest szczegółowe grupowanie składników lub gdy liczba operacji ujmowanych na danych kontach jest niewielka i nie ma potrzeby odrębnej ewidencji danego składnika.

Łączenie kilku kont aktywnych powoduje powstanie konta aktywnego

$$A + A \rightarrow A$$

Łączenie kilku kont pasywnych powoduje powstanie konta pasywnego

$$P + P \rightarrow P$$

Łączenie konta aktywnego z kontem pasywnym powoduje powstanie konta:

Aktywnego lub pasywnego w przypadku tzw. **łączenia netto**, saldo tak utworzonego konta zależy od obrotów debetowych i kredytowych konta i związanego z tym salda końcowego jakie wykaże konto.

$$A + P \rightarrow A \text{ lub } P$$

Konta aktywno-pasywnego powstałego w przypadku **łączenia brutto** kont, konto takie w danym momencie wykazuje dwa salda, debetowe i kredytowe, przy czym jedno saldo wyraża składnik aktywów, a drugie pasywów.

Konto aktywno-pasywne

może wykazywać jednocześnie dwa salda, w tym jedno o charakterze aktywnym, a drugie – pasywnym. Odpowiednio do tego konta salda będą należały albo do składników aktywów albo do pasywów.

Dt	KONTO AKTYWNO-PASYWNE	Ct
Sp) Saldo początkowe (debetowe)		Sp) Saldo początkowe (kredytowe)
(+) Obroty debetowe zwiększające (aktywne)		(-) Obroty kredytowe zmniejszające (aktywne)
(-) Obroty debetowe zmniejszające (pasywne)		(+) Obroty kredytowe zwiększające (pasywne)
Obroty debetowe + Sp		Obroty kredytowe + Sp
Saldo końcowe (kredytowe)		Saldo końcowe (debetowe)
Obroty konta	=	Obroty konta

Funkcjonowanie konta aktywno-pasywnego

Bilans otwarcia

Aktywa	Pasywa
Należności 5 500,00	Zobowiązania 8 000,00

Dt Rozrachunki z dost. i odb. Ct

Sp) 5 500,00	8 000,00 (Sp
2) 2 000,00	1 000,00 (1
3) 1 200,00	500,00 (4
	3 500,00 (5*
8 700,00	13 000,00
Sk Ct) 7 300,00	3 000,00 (Sk Dt
16 000,00	16 000,00

Operacje:

- 1) Spłata należności
- 2) Powstanie należności
- 3) Spłata zobowiązań
- 4) Powstanie zobowiązań
- 5) Spłata należności

Bilans zamknięcia

Aktywa	Pasywa
Należności 3 000,00	Zobowiązania 7 300,00

Podzielność kont

Podzielność konta to rekonstrukcja konta lub zastąpienie innymi kontami, przy zachowaniu niezmiennego zakresu merytorycznego.

Podzielność może być:

- pozioma,
- pionowa.

Podzielność pozioma

Podzielność pozioma ma na celu **uszczegółowienie zapisu**, dotyczy struktury poszczególnych kont. W wyniku tej czynności powstają 2 lub więcej samodzielne konta syntetyczne, albo jedno konto główne (syntetyczne) oraz prowadzone do niego konta analityczne.

- **Konto syntetyczne** przedstawia ogólnie składniki majątkowe i finansowe danej jednostki w sposób pozwalający na zbilansowanie danych księgowych na tych kontach.
- **Konto analityczne** służy do szczegółowej ewidencji danych zebranych na kontach syntetycznych. Celem i ich tworzenia jest uszczegółowienie informacji księgowej.
- Każde konto syntetyczne może mieć kilka kont analitycznych, zapisy operacji na kontach analitycznych dokonuje się na podstawie **zasady powtarzanego zapisu**.

Konta syntetyczne i analityczne

Konta syntetyczne są to konta ujmujące w zbiorczych zapisach operacje dotyczące całych grup zasobów i źródeł finansowania. Z kont syntetycznych wynikają na ogół informacje, które wykazywane są w bilansie i innych sprawozdaniach.

Konta analityczne są wykorzystywane do uszczegółowienia i uzupełnienia zapisów konta syntetycznego. Na kontach analitycznych obowiązuje tzw. zapis powtarzalny, polegający na tym, że księgowanie na danym koncie analitycznym jest dokonywane:

- po tej samej stronie,
- w tej samej kwocie,
- na podstawie tego samego dowodu,

co na koncie syntetycznym, do którego analityka jest prowadzona.

Zasada powtarzanego zapisu

1. Suma obrotów stron debetowych kont analitycznych równa jest sumie obrotów strony debetowej konta syntetycznego.
2. Suma obrotów stron kredytowych kont analitycznych jest równa sumie obrotów strony kredytowej konta syntetycznego.
3. Saldo konta syntetycznego (Dt lub Ct) równe jest sumie sald (Dt lub Ct) wszystkich kont analitycznych.

Konta syntetyczne → zasada podwójnego zapisu,

Konta analityczne → zasada powtarzanego zapisu.

Podzielność pionowa

Podział pionowy polega na wyodrębnieniu pewnej części zapisów na koncie i przeniesieniu ich na konto powstałe z dzielenia. Stosowany jest:

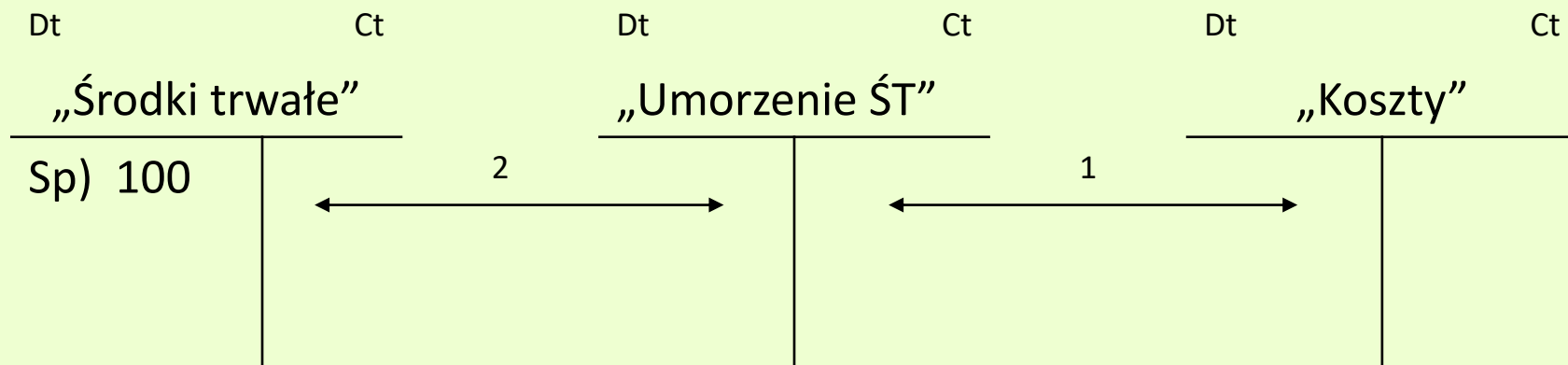
- w celu uzyskania większej przejrzystości zapisów na kontach,
- lub gdy ewidencję danego składnika majątku prowadzi się według wartości umownych, różniących się od wartości bilansowej.

W wyniku podziału pionowego powstają konto główne i konta korygujące.

W wyniku podziału pionowego konta Wynik finansowy powstają konta kosztów, przychodów, SN, ZN oraz obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego.

Funkcjonowanie konta „Umorzenie ŚT”

Konto „**Umorzenie środków trwałych**” funkcjonuje jak konto pasywne, czyli wykazuje ono saldo kredytowe. Zwiększenie umorzenia ewidencjonowane jest po stronie kredytowej (Ct), a zmniejszenie umorzenia posiadanych środków trwałych księgowane jest po stronie debetowej (Dt). Zmniejszenie umorzenia może następować np. z powodu likwidacji środka trwałego.

- 1) Naliczenie amortyzacji
- 2) Likwidacja całkowicie umorzonych środków trwałych

KONTA WYNIKOWE

Konta wynikowe służą one do ewidencji operacji wynikowych, a więc takich, które odzwierciedlają procesy gospodarcze związane z osiąganiem zysku lub ponoszeniem strat. (ewidencja kosztów i przychodów, strat i zysków nadzwyczajnych). Uznaje się, że konta przychodów i kosztów powstały w wyniku podziału pionowego konta pierwotnego „*Wynik finansowy*”.

Konta kosztów i strat nadzwyczajnych

(+) powstanie

(-) zmniejszenia,
wyksięgowanie

Konta przychodów i zysków nadzwyczajnych

(-) zmniejszenia,
wyksięgowanie

(+) powstanie

WYNIK FINANSOWY

PK – przeniesienie sald
kont kosztów i strat
nadzwyczajnych

PK – przeniesienie sald
kont przychodów i zysków
nadzwyczajnych

Obroty debetowe

Obroty kredytowe

Sk Ct) ZYSK

albo

STRATA (Sk Dt

$(P + Zn > K + Sn)$

$(P + Zn < K + Sn)$

Zasady funkcjonowania konta przychodów

Konto przychodów		
	Wn	Ma
Przeksięgowanie przychodów na WF (ewentualnie zmniejszenie)	12 500	1 000 8 000 3 500
Obroty konta	12 500	12 500

Osiągnięte
przychody

Obroty konta

Zasady funkcjonowania konta kosztów

Konto kosztów			
	Wn	Ma	
Poniesione koszty	<div><div></div><div>6 000</div><div>1 000</div><div>2 000</div></div>	9 000	Przeksięgowanie kosztów na WF (ewentualnie zmniejszenie)
Obroty konta	9 000	9 000	Obroty konta

Błędy księgowe

Błędy księgowe mogą powstać na skutek:

- niewłaściwie dokonanego zapisu księgowego,
- pominięcia operacji gospodarczej w księgach rachunkowych,
- opóźnienia zapisu księgowego.

Ujawnianie błędów

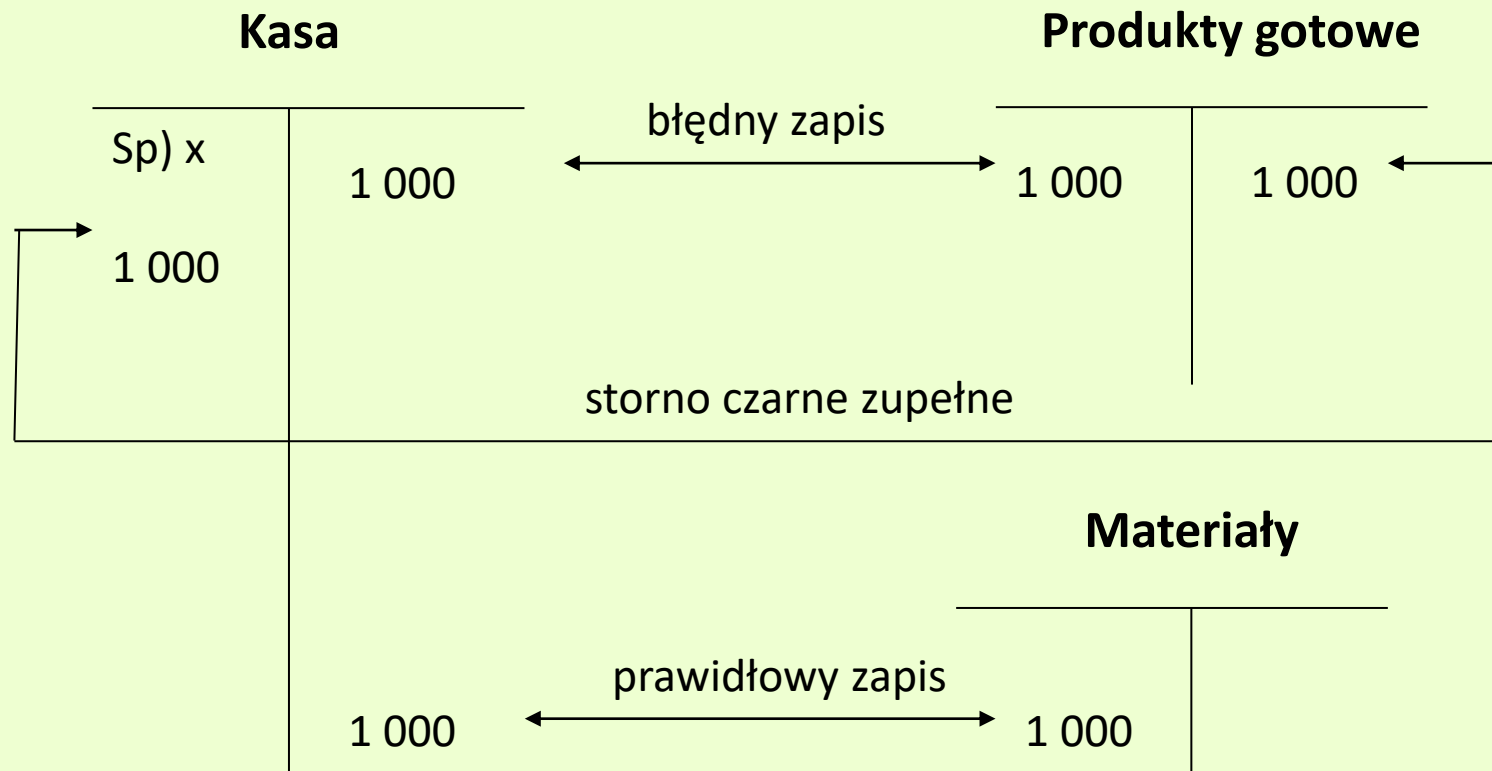
BŁĄD KSIĘGOWY	SPOSÓB UJAWNIECIA
1. Zaksięgowanie operacji tylko na jednym koncie syntetycznym (<u>naruszenie zasady podwójnego zapisu</u>)	Bilans próbny
2. Ewidencja operacji dwukrotnie po tej samej stronie (<u>naruszenie zasady dwustronnego zapisu</u>)	- // -
3. Zaksięgowanie tej samej operacji różnymi kwotami (<u>naruszenie zasady jednakowego zapisu</u>)	- // -
4. Mylna korespondencja kont (niewłaściwe konta lub strony kont)	Inwentaryzacja, uzgodnienie sald, analiza zapisów
5. Kwota operacji niezgodna z jej rzeczywistą wysokością	- // -
6. Pominięcie operacji gospodarczej	- // -
7. Dwukrotne zaksięgowanie tej samej operacji	- // -

Poprawianie błędów

Rodzaj poprawki	Zasada stosowania
1. Korekta	Przekreślenie błędnego zapisu i naniesienie poprawnego wraz z datą i podpisem osoby upoważnionej.
2. Storno:	Zapis księgowy eliminujący wpływ błędnego zapisu.
a) czarne zupełne	Zapis stornujący dokonany po przeciwnych stronach kont objętych błędnym księgowaniem (z użyciem liczb dodatnich).
b) czarne częściowe	Zapis dokonany wyłącznie po przeciwnej stronie tego konta, na którym wystąpił błąd (z użyciem liczb dodatnich).
c) czerwone	Powtórzenie błędnego zapisu, ale ze znakiem minus (wykorzystanie liczb ujemnych).

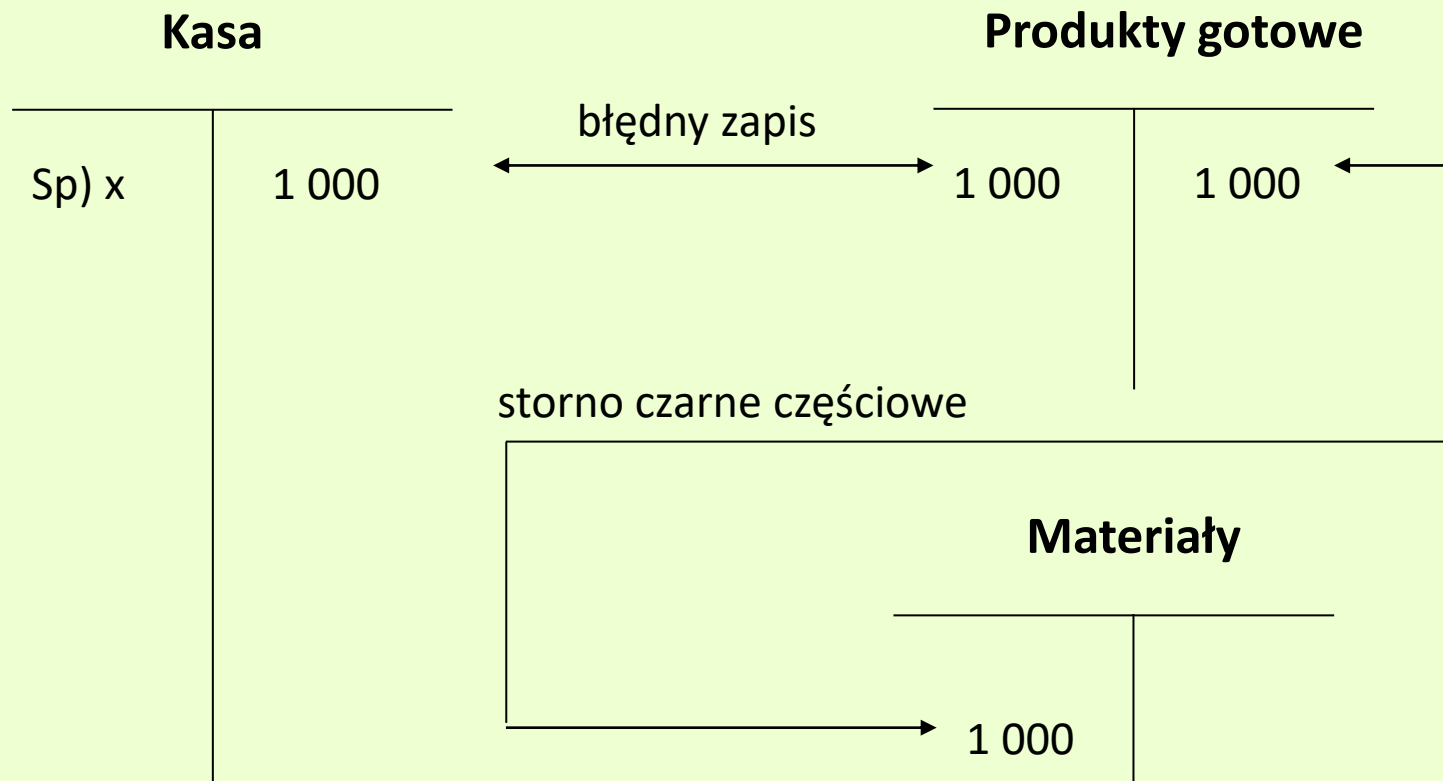
Storno czarne zupełne

Zakupiono za gotówkę materiały na kwotę 1 000 zł. Mylnie zaksięgowano zwiększenie produktów.

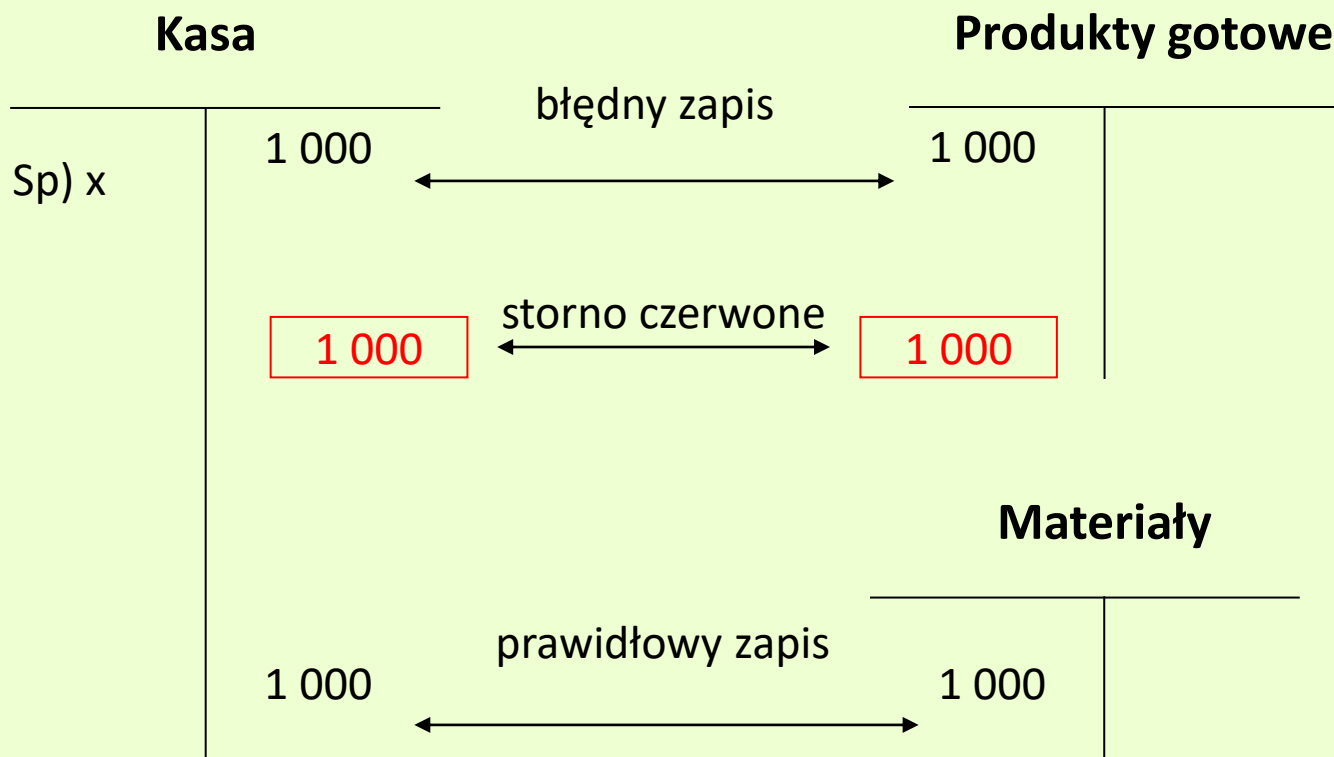
Storno czarne częściowe

Zakupiono za gotówkę materiały na kwotę 1 000 zł. Mylnie zaksięgowano zwiększenie produktów.

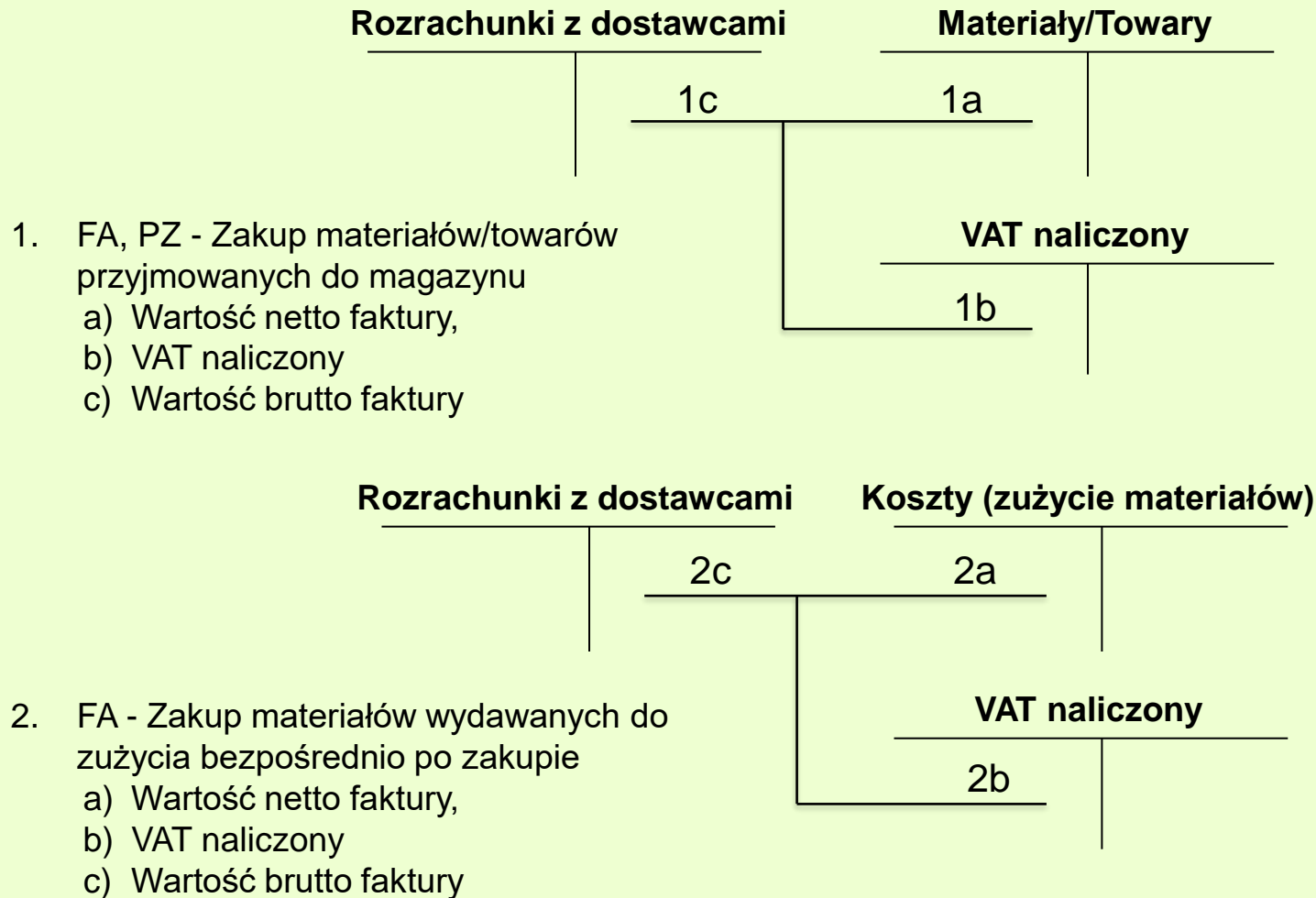
Storno czerwone

Zakupiono za gotówkę materiały na kwotę 1 000 zł. Mylnie zaksięgowano zwiększenie produktów.

Ewidencja na kontach bilansowych

Operacje na zakupie materiałów/towarów

Ewidencja na kontach bilansowych

Operacje na środkach trwałych/WNiP

Rozrachunki z dostawcami / Pozostałe rozrachunki

	1c
VAT naliczony	
1b	
Materialy	
Sp) x	4
Rachunek bankowy	
Sp) x	5

Rozliczenie zakupu ŚT/WNiP

1a	2
Kapitał podstawowy	
	3
ŚT w budowie	
1a'	6
4	7
5	

ŚT / WNiP

2
3
6
Koszty (PKO)
7

- FA - Zakup ŚT/WNiP
 - Wartość netto faktury,
 - ŚT wymagającego montażu
 - VAT naliczony
 - Wartość brutto faktury
- PT – Przyjęcie ŚT/WNiP
- PT – Otrzymanie ŚT/WNiP w formie aportu

- RW - Rozchód materiałów wydanych na potrzeby budowy środków trwałych
- WB – Odsetki i prowizje od zobowiązań zaciągniętych budowy środków trwałych
- OT – Przyjęcie ŚT z budowy / montażu
- Odpis zaniechanych inwestycji, przekazanych nieodpłatnie lub zniszczonych przez zdarzenia losowe

Ewidencja na kontach bilansowych

Obrót gotówkowy środków pieniężnych

Rachunek bankowy		Kasa krajowych środków pieniężnych		Rachunek bankowy	
Sp) x	1	1	5	5	
Rozrachunki z odbiorcami				Rozrachunki z dostawcami	
Sp) x	2	2	6	6	x (Sp
Inne rozrachunki z pracownikami				Inne rozrachunki z pracownikami	
Sp) x	3	3	7	7	x (Sp
Rozliczenie nadwyżek				Rozliczenie niedoborów i szkód	
	4	4	8	8	

Wpływy gotówki do kasy

1. Pobranie gotówki z banku do kasy
2. Wpłata gotówką należności od odbiorcy
3. Zwrot przez pracownika niewykorzystanej części zaliczki
4. Stwierdzenie nadwyżki gotówki w kasie

Rozchody gotówki z kasy

5. Wpłata utargu na rachunek bankowy
6. Zapłata gotówką zobowiązania wobec dostawcy
7. Wypłata gotówką zaliczki na wniosek pracownika
8. Ujawnienie niedoboru gotówki w kasie

Ewidencja na kontach bilansowych

Obrót bezgotówkowy środków pieniężnych

Kasa		Rachunek bankowy		Kasa	
Sp) x	1	1	6	6	
Rozrachunki z odbiorcami				Rozrachunki z dostawcami	
Sp) x	2	2	7	7	x (Sp
Weksle obce				Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	
Sp) x	3	3	8	8	x (Sp
Kredyt bankowy				Inwestycje finansowe	
	4	4	9	9	
		5			5

Wpływy środków pieniężnych na rachunek

1. Wpłata utargu na rachunek bankowy,
2. Wpłata należności od odbiorcy,
3. Wykup weksla przez wystawcę,
4. Wpływ ŚP z tytułu otrzymanych kredytów
5. Wpływ z tyt. rozwiązywanej, likwidowanej lokaty bankowej,

Rozchody gotówki z rachunku

6. Pobranie gotówki z banku do kasy,
7. Zapłata przelewem zobowiązania wobec dostawcy,
8. Wypłata przelewem wynagrodzeń na rachunki osobiste pracowników,
9. Zakup papierów wartościowych stanowiących inwestycje, rozchód z tyt. otwarcia lokat

Zakładowy plan kont

- Zakładowy Plan Kont (ZPK) jest planem kont opracowanym dla konkretnego podmiotu gospodarczego, uwzględniający specyfikę jego działalności, organizacji oraz potrzeb informacyjnych użytkowników.
- Plan kont tworzy usystematyzowany wykaz nazw i symboli numerycznych kont służących w jednostce gospodarczej do ewidencji ogółu posiadanych zasobów gospodarczych i źródeł ich finansowania, wszelkich następujących w nich zmian oraz wyników prowadzonej działalności. Ustawowo obowiązek przygotowania planu kont dla danej jednostki gospodarczej spoczywa na kierowniku jednostki.

Zakładowy plan kont

ZPK kont powinien tak być skonstruowany, aby można sporządzić jasno i rzetelnie sprawozdania finansowe. Zakres ZPK to:

- **wykaz kont księgi głównej** (syntetycznych) i **zasad księgowania** na tych kontach operacji gospodarczych oraz prowadzenie do nich kont **ksiąg pomocniczych** (analitycznych),
- zasady wyceny aktywów i pasywów jednostki,
- wskazanie wybranej metody prowadzenia ksiąg pomocniczych dla rzeczowych składników majątku obrotowego,
- określenie środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne są dokonywane w sposób uproszczony lub jednorazowo,
- wskazanie, według jakiego wariantu będą ewidencjonowane koszty działalności operacyjnej oraz jaki będzie stosowany rachunek zysków i strat,
- określenie operacji gospodarczych, które mogą być dokumentowane dowodami zastępczymi.

Zakładowy plan kont

Plan kont to „**układ nerwowy**” rachunkowości. Obecne przepisy dotyczące zasad budowy planu kont są elastyczne, gdyż:

- można zwiększać lub zmniejszać liczbę kont syntetycznych odpowiednio dzieląc lub łącząc konta wzorcowego planu kont,
- poszczególne konta, spełniając swoje funkcje, działają w różny sposób zależnie od potrzeb, bez szkody dla treści ekonomicznej ich salda,
- całe zespoły identycznych kont mogą działać w różny sposób, zależnie od potrzeb.

DZIEKUJĘ PAŃSTWU ZA UWAGĘ😊